

P6_TA(2008)0638

Rättsskydd för vuxna: gränsöverskridande konsekvenser

Europaparlamentets resolution av den 18 december 2008 med rekommendationer till kommissionen om rättsskydd för vuxna: gränsöverskridande konsekvenser (2008/2123(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 192 andra stycket i EG-fördraget,
- med beaktande av Haagkonventionen av den 13 januari 2000 om det internationella skyddet för vuxna,
- med beaktande av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av den 13 december 2006,
- med beaktande av förslaget till rådets beslut om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (KOM(2008)0530),
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 10 maj 2005 med titeln ”Haagprogrammet: Tio prioriteringar för de kommande fem åren: Partnerskapet för förnyelse i EU när det gäller frihet, säkerhet och rättvisa” (KOM(2005)0184),
- med beaktande av artiklarna 39 och 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A6-0460/2008), och av följande skäl:
 - A. Kommissionen har i sitt ovannämnda meddelande om Haagprogrammet identifierat behovet av att garantera ett verkligt europeiskt civilrättsligt område som en av dessa prioriteringar, särskilt vad gäller erkännande och verkställighet av domar.
 - B. Arbete och samråd har i detta sammanhang ägt rum inom ramen för besluten om släktegenomar, arv och testamenten i syfte att förbereda nya lagförslag.
 - C. Det finns ett behov av att även främja erkännande och verkställighet av domar eller administrativa beslut som fastställts för personer som omfattas av skyddsåtgärder.
 - D. Man bör uppmärksamma att de personer som omfattas av skyddsåtgärder befinner sig i en prekär och sårbar situation och att begäranden om samarbete, information eller erkännande och verkställighet måste behandlas med skyndsamhet.
 - E. Det uppstår allt fler tillfällen då tillämpningen av rättsskydd berör två eller flera medlemsstater.
 - F. Det har också uppstått situationer då fall angående rättsskydd berör två eller fler

medlemsstater, liksom EU-länder och länder utanför EU, särskilt på grund av traditionella migrationsflöden (före detta kolonier, Förenta staterna och Kanada).

- G. Problem har uppstått på grund av den ökade rörligheten mellan de medlemsstater som har ett nettoutflöde av pensionärer, inbegripet utsatta vuxna, och de medlemsstater som har ett nettoinflöde av pensionärer.
 - H. Behovet av och principerna för rättsskyddet för utsatta vuxna godkändes av EU:s samtliga medlemsstater i Europarådets rekommendation nr R (99) 4 från ministerkommittén till medlemsstaterna om principer om rättsskyddet för oförmögna vuxna, antagen den 23 februari 1999.
 - I. Rättsskyddet för utsatta vuxna måste vara en av hörnpelarna i rätten till fri rörlighet för personer.
 - J. Det finns skillnader i medlemsstaternas lagstiftning om skyddsåtgärder.
 - K. Man måste ha bestämmelserna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i åtanke.
 - L. Bestämmelserna i Haagkonventionen kan bidra till att uppfylla målsättningen att skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att underlätta erkännandet och verkställigheten av beslut om skyddsåtgärder, fastställandet av vilken lag som är tillämplig och samarbetet mellan centrala myndigheter.
 - M. Det skulle vara lämpligt att, med utgångspunkt i instrumenten i denna konvention, utarbeta specifika och adekvata åtgärder för samarbete mellan medlemsstaterna.
 - N. Man skulle kunna utarbeta speciella gemenskapsformulär i syfte att underlätta informationen om beslut om skyddsåtgärder samt rörligheten, erkännandet och verkställigheten av dessa beslut.
 - O. Ett speciellt gemenskapsformulär skulle kunna utformas på EU-nivå för fullmakter vid rättslig oförmåga för att säkerställa att de gäller i samtliga medlemsstater.
 - P. Mekanismer skulle kunna införas för förenkling av erkännande, registrering och användning av varaktiga fullmakter i hela EU.
1. Europaparlamentet välkomnar det franska ordförandeskapets engagemang när det gäller situationen för utsatta vuxna och det gränsöverskridande rättsskyddet för dessa personer. Parlamentet berömmar de medlemsstater som undertecknat och ratificerat Haagkonventionen och uppmanar de medlemsstater som ännu inte har undertecknat eller ratificerat konventionen att göra detta.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, så snart den har fått tillräcklig erfarenhet av hur Haagkonventionen fungerar har erhållits, förelägga parlamentet, i enlighet med artikel 65 i EG-fördraget, ett förslag till rättsakt som syftar till att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna och till att förbättra erkännandet och verkställigheten av beslut om skydd för vuxna och fullmakter vid rättslig oförmåga samt varaktiga fullmakter, i enlighet med de detaljerade rekommendationerna nedan.
 3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att följa upp tillämpningen av

Haagkonventionen och dess genomförande i medlemsstaterna och att i vederbörlig ordning för parlamentet och rådet lägga fram en rapport som sammanfattar problemen och de bästa metoderna inom den praktiska tillämpningen och som vid behov innehåller förslag till gemenskapsbestämmelser som kompletterar eller specificerar det sätt på vilket konventionen ska tillämpas.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera alternativet att gemenskapen ansluter sig till Haagkonventionen. Parlamentet anser att detta skulle kunna vara ett område för fördjupat samarbete mellan medlemsstater.
5. Europaparlamentet uppmanar alla medlemsstater som ännu inte har undertecknat eller ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning att ansluta sig till denna konvention, i syfte att stärka skyddet för utsatta vuxna inom EU.
6. Europaparlamentet begär att kommissionen finansierar en undersökning för att jämföra medlemsstaternas lagstiftning om utsatta vuxna och skyddsåtgärder, i syfte att identifiera möjliga rättsliga oklarheter och ta reda på vilka åtgärder som skulle behövas på EU-nivå eller i medlemsstaterna för att reda ut sådana oklarheter. Parlamentet anser att man i undersökningen också bör ta upp frågan om vuxna med intellektuellt funktionshinder som är intagna på institutioner, med avseende på förmyndarskap för dem och deras möjligheter att utöva sina lagliga rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att anordna en konferensserie för yrkesverksamma jurister som är direkt berörda av dessa fall och att i framtida lagstiftning ta hänsyn till resultaten från undersökningen och juristernas synpunkter.
7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att deras skyddsåtgärder står i proportion till situationen för de berörda utsatta vuxna, så att enskilda EU-medborgare inte förvägras en laglig rättighet som de fortfarande har förmåga att utöva.
8. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skydda utsatta vuxna från identitetsstöld och bedrägerier samt annan telefon- eller Internetrelaterad brottslighet, inbegripet rättsliga åtgärder för att förbättra skyddet av och/eller begränsa tillgången till utsatta vuxnas personuppgifter.
9. Europaparlamentet stöder säkra mekanismer, med robusta regler om personuppgiftsskydd och regler som begränsar tillgången till personuppgifter, för att utbyta bästa metoder och annan information mellan medlemsstater om skyddsåtgärder som för närvarande tillämpas, inbegripet möjligheten att mellan medlemsstaternas olika rättssystem utväxla information om en utsatt vuxens status som skyddsbehövande.
10. Europaparlamentet påminner kommissionen och medlemsstaterna om att inte alla utsatta vuxna befinner sig i detta läge på grund av hög ålder och anser att åtgärder bör vidtas inte bara för att stärka rättsskyddet och de lagstadgade rättigheterna för äldre utsatta vuxna, utan också för vuxna som befinner sig i ett utsatt läge på grund av allvarliga fysiska och/eller psykiska funktionshinder, så att även dessas behov tas i beaktande när sociala åtgärder vidtas för att säkerställa de lagstadgade rättigheterna.
11. Europaparlamentet konstaterar att dessa rekommendationer respekterar subsidiaritetsprincipen och medborgarnas grundläggande rättigheter.
12. Europaparlamentet anser att förslaget inte har några ekonomiska konsekvenser.

13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och bifogade detaljerade rekommendationer till kommissionen och rådet och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

**DETALJERADE REKOMMENDATIONER OM INNEHÅLLET I DET
BEGÄRDA FÖRSLAGET**

A. FÖRSLAGETS PRINCIPER OCH SYFTEN

1. Att främja erkännande och verkställighet av domar eller administrativa beslut som fastställts för personer som omfattas av skyddsåtgärder.
2. Att anta bestämmelser som kan bidra till att uppfylla målsättningen att skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att underlätta erkännandet och verkställigheten av beslut om skyddsåtgärder, fastställandet av vilken lag som är tillämplig och samarbetet mellan centrala myndigheter.
3. Att vidta specifika och adekvata åtgärder för samarbete mellan medlemsstaterna, med utgångspunkt i instrumenten i Haagkonventionen.
4. Att införa speciella gemenskapsformulär i syfte att underlätta informationen om beslut om skyddsåtgärder samt rörligheten, erkännandet och verkställigheten av dessa beslut.
5. Att införa ett speciellt formulär på EU-nivå för fullmakter vid rättslig oförmåga för att säkerställa att de gäller i samtliga medlemsstater.

B. FÖRESLAGNA ÅTGÄRDER

1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, så snart den har fått tillräcklig erfarenhet av hur Haagkonventionen fungerar har erhållits, förelägga parlamentet, i enlighet med artikel 65 i EG-fördraget, ett förslag till rättsakt som syftar till att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna och till att förbättra erkännandet och verkställigheten av beslut om skydd för vuxna och fullmakter vid rättslig oförmåga samt varaktiga fullmakter.